

TOM SAWYER

(The adventures of Tom Sawyer)

Spel in drie bedrijven

door

MARK TWAIN

Toneelbewerking

Charles George

vertaling

Paul Hof

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **TOM SAWYER - THE ADVENTURES OF TOM SAWYER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARK TWAIN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Tom Sawyer – een gewone Amerikaanse jongen
Huckleberry Finn – de verschoppeling van het dorp
Tante Polly – de tante van Tom
Mary – het nichtje van Tom
Sidney – de halfbroer van Tom
Becky Thatcher – Toms ‘aanbedene’
Buurvrouw Harper – de buurvrouw
Joe Harper – zoon van de buurvrouw, boezemvriend van Tom
Susy Harper – dochter van de buurvrouw
Weduwe Douglas – die van alle nieuwtjes op de hoogte is
Jim – een negerjongen
Sheriff

Bij eerste opkomst staat voor elk personage een gedetailleerde beschrijving in de regieaanwijzingen.

Samenvatting van de scènes:

De handeling speelt in de woonkamer van het huis van Tante Polly in het stadje Sint-Petersburg aan de rivier de Mississippi. Het is het jaar ‘er was eens’.

EERSTE BEDRIJF

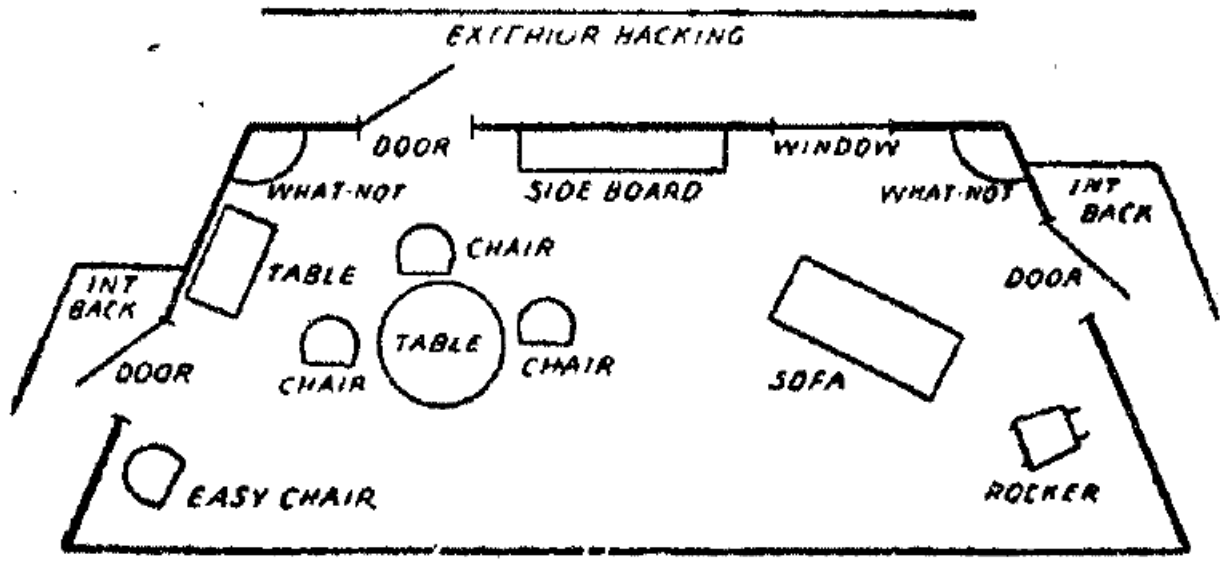
Eerste scène – Zaterdagochtend
Tweede scène – Zondagmiddag

TWEEDE BEDRIJF

Eerste scène – Maandagochtend
Tweede scène – Woensdagavond
Derde scène – Zondagochtend

DERDE BEDRIJF

Maandagochtend vroeg

EERSTE BEDRIJF

Eerste scène

De zitkamer van het huis van Tante Polly in Sint-Petersburg, een stadje aan de oever van de Mississippi, in de staat Missouri, Verenigde Staten van Amerika. Het is het laatste deel van de zomer. Zaterdagochtend. Een gezellige woonkamer die vooral zo prettig is door de bijzondere atmosfeer die er hangt. Kijk voor een plattegrond van de kamer op pagina 7. Het is het soort kamer dat je je met heimwee herinnert als iets dat diepe indruk heeft gemaakt, toen je als kind op bezoek was bij grootouders of bij een oude tante of oom. Aan de muren bloemetjesbehang met grote bloemen. Tapijt met motief of losse kleden op de vloer. Een deur rechts (R.) van het midden (M.) en een raam links (L.) van het M., beide met hetzelfde achterpaneel dat 'buitenshuis' suggereert. Nette gordijnen bij het raam. Een deur upstage R. en een deur downstage L., beide met een achterpaneel voor 'binnenshuis'. Een ouderwetse buffetkast M. tegen de achterwand tussen de deur en het raam. Op het buffet een mengelmoes aan decoraties zoals vazen en schalen van fabrieksglas, maar ook een paar stukken gegraveerd sierglas. Verder op het buffet een ouderwetse olielamp, een rijtje glazen weckpotten, die klaarstaan om opgeborgen te worden in de kelder. Upstage R. is er een marmeren tafel met een sierlijk kleedje erop. Rond deze tafel drie eenvoudige stoelen met zachte zittingen. Er staat een tafeltje, met een olielamp erop, voorbij de deur R. Een grote leunstoel R. Een ruime zitbank L., met forse, kleurig geborduurde kussens. En uiterst L. staat een ouderwetse schommelstoel. In de hoeken upstage R. en L. staan misschien etagères, met zeeschelpen, kleine beeldjes en andere kunstvoorwerpen die dierbaar zijn voor deze eenvoudige, aardige mensen. Er hangen een paar familiefoto's in ronde en ovalen vergulde lijsten aan de muren, alsook een of twee gekalligrafeerde spreuken, met trots en eerbied opgehangen. O ja, er hangt ook nog het onvermijdelijke sneeuwlandschap of een ander 'landschap'. Als het doek opgaat, moet de zaal zich onmiddellijk thuis kunnen voelen in de prettige atmosfeer van dit heerlijke, eenvoudige, maar comfortabele huis.

Als het doek opgaat, komt Tante Polly op van R. Ze is een eenvoudige, moederlijke ziel. Ze is van middelbare leeftijd. In staat tot veel liefde en zachtmoedigheid, maar als het nodig is, kan ze streng zijn. Ze is gekleed in een eenvoudige japon met een schort ervoor. Haar kapsel is gemakkelijk, hier en daar zijn grijze lokken zichtbaar. Op haar neus

een brilletje.

Tante Polly: *(terwijl ze binnenkomt)* Tom. *(staat even stil en loopt dan naar M. Duwt de bril op haar neus omlaag en kijkt de kamer rond)* Tom Sawyer. *(duwt haar bril omhoog en kijkt eronderdoor)* Wat is er toch met die jongen? *(zet de bril terug op haar neus en wordt boos)* Hé, Tóóom! *(loopt naar de deur L. en kijkt buiten)* O, als ik die toch te pakken krijg. *(Mary komt op via R. Ze is een lief, aantrekkelijk, bijzonder opgeruimd meisje van zestien. Gekleed in een eenvoudig, doordeweeks jurkje. Het haar achter in een vlecht met een strik op nekhoogte)*

Mary: Wat is er, Tante Polly?

Tante Polly: *(ze ontmoeten elkaar M.)* O, dat joch – die Tom. Ik erger me wild. Hij moet de schutting voor me witten maar hij is weer in geen velden of wegen te bekennen.

Mary: Heeft u al onder de tafel gekeken? *(kijkt onder de tafel R.)* Tom haalt toch altijd streken uit. *(lacht)*

Tante Polly: *(geïrriteerd)* Ja, en ik ben een oude dwaas dat ik niet al zijn streken intussen ken. Maar mijn hemel, hij komt ook altijd weer met nieuwe streken, bij hem weet je nooit eens waar je aan toe bent.

Mary: Ja, en hij weet altijd precies wanneer uw geduld op is en dan leidt hij u gauw af, of hij maakt u aan het lachen, en dan denkt u niet meer aan slaag. *(lacht)*

Tante Polly: *(grimmig)* Lieve deugd, ik doe mijn plicht niet met die jongen. Wie zijn kind liefheeft, kastijdt het, zo staat het in de bijbel. *(loopt naar de bank L.)* Maar hij zit altijd vol met smoesjes, die bengel. *(zucht)* Maar ja, hij is het enige kind van mijn overleden zuster en ik kán hem gewoon niet al te hard aanpakken. *(gaat zitten)*

Mary: *(volgt haar naar de bank L.)* Het is ook wel heel erg moeilijk om Tom 's zaterdags aan het werk te krijgen, wanneer alle ander jongens vrij hebben. *(gaat R. naast Tante Polly zitten)*

Tante Polly: Ja, hij heeft een vreselijke hekel aan werken, maar als ik mijn plicht niet doe dan komt er van dat kind helemaal níets terecht. Als ik hem maar zijn gang laat gaan, dan hou ik mezelf de hele dag voor: fout, Polly, fout! Maar wanneer ik hem moet straffen, doet mijn oude hart pijn.

Mary: *(glimlacht begrijpend)* Ja, ik begrijp het, tante. *(Buurvrouw Sereny Harper loopt langs het raam achter, haastig op weg naar de deur R. van het M. Ze is van middelbare leeftijd; de typische dorpsmatrone. Ze is een goede ziel, maar geneigd tot onnodig tobben en piekeren. Ze draagt een eenvoudige japon met een schort ervoor. Om haar hoofd heeft ze een shawl geslagen)*

Tante Polly: Ik vraag me af of hij misschien is gaan zwemmen?

Mary: Ik denk van niet. Waarschijnlijk is hij aan het spelen met Joe Harper. (*Buurvrouw Harper klopt aan de deur R. van het M.*)

Tante Polly: (*terwijl ze opstaat*) Komt u binnen. (*Buurvrouw Harper komt binnen en gaat snel naar het M.*)

Buurvr. Harper: (*ongerust*) Sorry dat ik zo binnerval, maar hebben jullie Joe gezien?

Tante Polly: (*loopt naar haar toe in het M.*) Mary had het daarnet nog over hem.

Buurvr. Harper: (*loopt naar Mary, die overeind komt*) Waar is hij, Mary?

Mary: Ik weet het niet. Tante Polly vroeg zich net af waar Tom was en ik nam aan dat Tom en Joe samen buitenspelen, ergens.

Buurvr. Harper: Of zijn gaan zwemmen...

Tante Polly: (*is naar R. gegaan*) Dat is precies wat ik denk.

Buurvr. Harper: Als ze dat maar niet in hun hoofd gehaald hebben. Een mens vat toch kou om deze tijd van het jaar.

Mary: (*sussend*) Och, maak u daar maar geen zorgen over. Het is best nog warm weer.

Buurvr. Harper: Ik heb Joe nog zo gewaarschuwd dat hij het niet moet wagen naar de rivier te gaan.

Tante Polly: En ik heb het Tom ook verboden, maar dat zal hem niet weerhouden als hij het in zijn bol haalt om te gaan zwemmen. (*zucht*) O, lieve help, was hij maar net zo gehoorzaam als zijn halfbroertje Sidney. Dat is zo'n goeie jongen.

Buurvr. Harper: En ik heb nooit zorg om Susy. Ik wou dat Joe net zo gehoorzaam tegen me was als zijn zus. (*schudt bedroefd haar hoofd*)

Tante Polly: Maar ik kan er achterkomen of Tom wel of niet in het water is geweest.

Mary en Buurvr. Harper: Hoe dan?

Tante Polly: Vanmorgen moest ik een knoopje naaien op de kraag van Toms hemd. En zonder dat hij het merkte, heb ik zijn kraag aan de voorkant even vastgenaaid. (*glimlacht*) Dus nu kan ik nagaan of hij niet staat te jokken als hij thuiskomt.

Buurvr. Harper: O, ik wou dat ik ook zoiets bedacht had met Joe.

Tante Polly: Maar komt u niet even gezellig zitten, Buurvrouw Harper.

Buurvr. Harper: Nee, bedankt, ik moest maar weer eens naar huis. (*ze loopt naar upstage M. als juist op dat moment Tom Sawyer en Joe Harper in het raam upstage M. verschijnen. Ze komen van R., Buurvrouw Harper is verbaasd*) Nee maar, daar heb je ze – alle twee. (*Tom en Joe beginnen weg te rennen naar L., maar Buurvrouw Harper loopt vlug naar het raam, net als Tante Polly*) Hier jij – Joe Harper.

Tante Polly: (*roept*) Tom Sawyer. Terug. Nu. (*Tom en Joe komen terug*)

naar het raam M.)

Tom en Joe: *(tegelijk)* Ja, Tante Polly. Ja, mam.

Tante Polly: En binnenkomen jij. Onmiddellijk. *(ze gaan naar de deur R. van het M.)*

Tom en Joe: *(tegelijk)* Ja, Tante Polly. Ja, mam. *(ze komen op via de deur R. van het M. Tom Sawyer is een jongen van een jaar of elf, twaalf. Heeft een helder verstand, maar is erg speels. Een gewone Amerikaanse jongen. Hij draagt een korte broek, een kort jasje, een wit hemd met gesloten hals. Geen das. Hij loopt op blote voeten en één teen is omzwachteld met een vuile lap. Joe is van dezelfde leeftijd en hetzelfde type. Hij draagt een oude overall, en heeft zijn hemd openstaan bij de hals. Ze zijn allebei blootshoofds. Joe heeft schoenen en sokken aan zijn voeten. De twee lopen schaapachtig downstage)*

Tante Polly en Buurvr. Harper: *(spreken tegelijkertijd)* Nou vooruit, waar zijn jullie geweest?

Tom en Joe: *(stamelend)* Nou, we waren, we waren aan het –

Mary: Je hoeft niet bang te zijn om het te zeggen, Tom.

Tom: *(gaat naar Mary toe L.)* Ben ik niet, Mary. Joe heeft me zijn teek laten zien.

Tante Polly en Buurvr. Harper: *(vol afschuw)* Zijn wát? *(ze zijn M., dan gaat Joe naar downstage R.)*

Tom: Zijn teek. Die heeft hij in zijn zak zitten.

Buurvr. Harper: *(gaat naar Joe, R.)* Heb jij beesten in je zak?

Joe: Ja, Mam, maar hij loopt niet los rond, hoor. Hij zit in een doosje.

Buurvr. Harper: *(hardvochtig)* Je haalt hem er nú uit, hoor je me?

Joe: *(gedwee)* Ja, mam. *(haalt een doosje uit zijn broekzak tevoorschijn)*

Tom: *(gaat snel naar Joe)* Laat de teek maar aan ze zien, Joe. Hij is ontzettend gaaf. *(de vrouwen gillen)*

Tante Polly: Tom Sawyer, gedraag je en waag het niet die teek daar uit te halen.

Buurvr. Harper: Gooi dat ding weg, Joe Harper. *(Joe maakt aanstalten hem in de richting van Buurvrouw Harper te gooien. Ze gilt en deinst achteruit)* Niet déze kant op. Zometeen heb ik hem nog óp me. *(krabt haar armen alsof ze jeuk heeft)*

Tom: *(neemt het doosje over van Joe)* Geef hem maar aan mij, Joe. Dat had je toch beloofd, trouwens.

Tante Polly: Tom Sawyer, jij zorgt dat je dat insect nú kwijtraakt.

Tom: *(gaat op Tante Polly af en steekt haar het doosje toe)* Hier, neemt u hem maar en bewaar hem voor me, Tante Polly.

Tante Polly: *(gilt en deinst achteruit)* Waag het niet dat ding in mijn buurt te houden. Gooi weg!

Tom: *(gaat naar het raam upstage L. van het M.)* Ik zet hem hier wel,

buiten het raam, dan kan ik hem pakken wanneer ik wil. (*zet het doosje buiten het raam*)

Tante Polly: Het idéé om teken te vangen. Wat moet er toch van jou terechtkomen.

Tom: (*komt downstage tussen Mary en Tante Polly*) Ik ben niet bang voor teken. Jij wel, Mary?

Mary: (*lacht*) Nee, maar ik wil ook weer niet dat er eentje op me komt.

Tante Polly: (*gaat dicht naar Tom*) Tom Sawyer, kijk me recht aan en vertel me de waarheid. Heb jij gezwommen?

Tom: Voel mijn hemd maar. Het is droog, hè?

Tante Polly: Ja. Het is droog. (*voelt met haar hand bovenop zijn hoofd*) Maar je haar is nat. Hoe komt dat dan? (*Sidney komt M. binnen van L. en blijft zo lang in het raam staan dat hij de laatste zin kan horen. Hij is jonger dan Tom, maar veel netter met zijn kleren en hoe hij er verder uitziet. Hij draagt schoenen en sokken. Is heel verzorgd in zijn taalgebruik en manier van doen. Hij is een onverbetelijke klikspaan*)

Buurvr. Harper: (*bevoelt Joe's hoofd*) Jouw haar is ook nat.

Joe: Maar mijn hemd is droog, mam.

Buurvr. Harper: (*voelt aan zijn hemd*) Ja, dat is zo. Maar waarom is je haar dan nat? Hoe komt dat dan?

Joe: (*hakkelt en kijkt hulpeloos in Toms richting*) Ja, nou, Tom en ik, we waren aan het –

Tom: We hebben onze hoofden onder de pomp gehouden. Daarom zijn die nat. (*Sidney glimlacht boosaardig*)

Joe: (*zucht opgelucht*) Uh huh. Daarom.

Tante Polly: Tom, daar heb je toch je kraag niet voor hoeven los te maken – die ik had vastgenaaid, hmm? (*Sidney gaat naar de deur R. van het M. en stapt erdoor binnen*)

Tom: Had u mijn kraag dan vastgenaaid, Tante Polly?

Tante Polly: Jawel. (*trekt aan de kraag. Deze zit vast*)

Tom: Nou, hij is nog steeds vastgenaaid. Ziet u wel?

Tante Polly: (*misnoegd, maar ze glimlacht dunnetjes*) Nou, vooruit, ga dan maar. Ik dacht heus dat je was gaan zwemmen. Maar je hebt kennelijk genoeg je vingers gebrand en je bent dus nu verstandiger geworden. Deze keer kom je er genadig af.

Sidney: (*stapt tussen Tom en Tante Polly in*) Vreemd! Ik dacht toch dat u zijn kraag met wit garen had vastgenaaid. En nu is het zwárt. (*Tom kijkt woest naar Sidney*)

Tante Polly: (*verwonderd*) Hè? Ja, ik had het met wit vastgenaaid. (*Joe wordt bang. Buurvrouw Harper kijkt eerst achterdochtig naar Joe en dan naar Tom. Mary kijkt vol minachting naar Sidney*)

Sidney: Kijk eens. (*draait met een snelle beweging de revers van Toms*)

jasje om en onthult zo twee naalden, één met een witte en de andere met een zwarte draad)

Tante Polly: *(haar mond valt open van verbazing)* Twee naalden, de ene met een witte en de andere met een zwarte draad.

Tom: Het is ook zo moeilijk, De ene keer naait u met wit en dan weer met zwart. Waarom gebruikt u potdorie niet elke keer dezelfde? Ik kan het zo niet bijhouden.

Buurvr. Harper: En straks krijg jij ook nog van dat soort ideeën, Joe Harper. *(Sidney loopt met een boosaardige glimlach naar het M.)*

Tom: En het is alleen uitgekomen omdat Sid het weer heeft verklikt. *(loopt naar hem toe, heel boos)* Jij krijgt hiervoor toch een pak rammel.

Sidney: Nee, dat doe je niet. *(loopt nonchalant naar deur downstage R.)* Want als je dat doet, dan zeg ik tegen Tante Polly dat je met Huckleberry Finn aan het zwemmen was. *(grijnslachend gaat hij af via downstage R.)*

Tante Polly en Buurvr. Harper: *(vol afschuw)* Huckleberry Finn!

Buurvr. Harper: *(zakt in de stoel bij de tafel R.)* Had ik je niet gezegd níet met die jongen om te gaan?

Joe: *(deemoedig)* Ja, mam.

Mary: *(gaat op de bank zitten)* Wat is er dan nu met Huckleberry Finn?

Tante Polly: Wat er ís met hem? Wat is er níet met hem, zou ik wel eens willen weten.

Buurvr. Harper: Zijn pa is de dorpsdronkaard.

Mary: Maar daar kan Huck toch niets aan doen.

Tante Polly: *(loopt naar Mary, L.)* Hij is lui. *(gaat R. naast Mary op de bank zitten)*

Buurvr. Harper: *(snel)* Het is een nietsnut.

Tante Polly: Hij is bandeloos.

Buurvr. Harper: Slecht.

Mary: Maar kan hij daar dan wat aan doen?

Joe en Tom: *(ontmoeten elkaar M.)* Nee.

Joe: Ik vind hem aardig.

Tom: Ik ook.

Buurvr. Harper en Tante Polly: *(komen vol afschuw overeind)* Wát?

Tom: Ik wou dat ik net zo was als hij.

Joe: Ik ook.

Buurvr. Harper en Tante Polly: *(komen dichterbij naar de jongens toe. Ze gillen van ontzetting)* Wát zeggen jullie daar?

Joe: Hij hoeft niet naar school en hoeft niet naar de kerk.

Tom: Hij kan gaan zwemmen wanneer hij zin heeft en hij heeft niet zo'n rotte halfbroer die alles verklikt.

Joe: Niemand kan hem verbieden te vechten wanneer hij dat wil.

Tom: Hij mag zo lang opblijven als hij zin heeft. *(Buurvrouw Harper en Tante Polly komen steeds dichterbij en dreigender op Tom en Joe toe. Mary glimlacht en blijft rustig zitten)*

Joe: Hij is de eerste die in de lente op blote voeten gaat en de laatste die schoenen aantrekt in de herfst.

Tom: Hij hoeft nooit schone kleren aan.

Joe: Hij hoeft naar niemand te luisteren.

Tom: En hij hoeft nooit achter zijn oren te wassen.

Tante Polly: *(woest)* Zo is het wel welletjes, Tom Sawyer.

Buurvr. Harper: *(pakt Joe bij zijn arm en sleurt hem naar de deur R. van het M.)* Jij gaat nú met mij mee, Joseph Harper. En reken maar dat jouw vader nog een hartig woordje met jou te spreken heeft vóór je naar bed gaat vanavond. Ik heb van mijn levensdagen niet zoiets verschrikkelijks moeten aanhoren.

Joe: *(terwijl Buurvrouw Harper hem de deur uitsleept)* Niet die teek kwijtraken, hoor Tom. Hij is gaaf.

Tom: *(rent naar de deur en roept hem achterna)* Doe ik heus niet. En volgende keer vangen we een muis. *(Buurvrouw Harper sleurt Joe langs het raam M. en uit het zicht L. Ondertussen vaart ze tegen hem uit)*

Tante Polly: *(boos)* Een muis? Lieve hemel, zo'n praat heb ik van mijn leven niet gehoord. *(staat op en grijpt hem beet, neemt hem mee naar downstage M.)* Nu ga jij de witkalk pakken en ga je de héle schutting witten. Ja?

Tom: Ja, maar het is zaterdag en ik wil graag buiten spelen om slangen te vangen en zo.

Tante Polly: *(streng)* Je doet wat ik zeg; en als ik merk dat je nog steeds met die Huckleberry Finn speelt, dan krijg je een ongenadig pak op je duvel van mij.

Tom: *(gedwee)* Ja, Tante Polly. *(opeens stuift hij op)* Maar Sid sla ik hartstikke in elkaar, die vuile klikspaan!

Tante Polly: Jij laat Sidney met rust. Sidney is een brave jongen en ik wou maar dat je een béétje meer was zoals hij.

Tom: Poeh, dat zou ik nóóit willen. *(Jim, een jonge negerjongen, komt op M. vanaf R. met een emmer en een witkwast. Jim is traag en lui, en spreekt met een lizig negeraccent. Hij heeft een oude hoed op, draagt een gescheurd hemd, een smerige overall en een paar oude schoenen)*

Jim: Zo Tante Polly, daar ben ik met de witkalk die ik voor u halen moest voor Tom. *(hij blijft bij de deur staan)*

Tante Polly: Mooi zo, aan het werk dan, jij. *(loopt naar de deur downstage R.)* Kom jij met mij mee, Mary. Ik heb iets waar je me even

bij moet helpen. *(gaat af downstage R.)*

Mary: Goed hoor, Tante Polly. *(tijdens het weggaan, stopt ze even bij Tom en zegt vriendelijk)* Maak je maar niet dik, Tom. Doe wat Tante Polly zegt en dan komt het vast weer goed.

Tom: *(wrokkig)* Maar Sid krijg ik nog, omdat hij steeds over me klikt.

Mary: Doe nu maar wat Tante Polly zegt en zeg niks tegen Sidney. Beloof je dat, Tom? Dan help ik jou met je zondagsschoollessen. Dan kan je de prijs winnen.

Tom: Ik heb helemaal geen hulp nodig. Ik ken mijn les allang.

Mary: *(enthousiast)* O, fantastisch! Vertel dan eens, wie waren de eerste twee apostelen van Jezus?

Tom: *(trots)* David en Goliath.

Mary: *(schudt haar hoofd en loopt verder, naar de deur downstage R.)* Onverbeterlijk. *(gaat lachend af R.)*

Tom: *(gaat meteen naar Jim)* Hé, Jim, moest jij geen water halen voor Tante Polly?

Joe: Ja.

Tom: *(verlangend)* Luister eens, laat mij water halen, dan mag jij eventjes witten.

Jim: *(al pratend gaan ze downstage M.)* Dat kan niet, Tom. Tante Polly zei nog zo: 'Jim, jij zorgt voor het water, en niet rondhangen en blijven staan'.

Tom: Ach joh, dat zal ze heus niet merken.

Jim: *(zet emmer en kwast op de grond)* Nou, wel hoor. Ze zei ook: 'Jim, Tom gaat je vast vragen of jij voor hem wil witten'. Maar ze zei dat ik me met het water moest bemoeien en Tom moest laten witten.

Tom: Och, daar trek jij je toch niets van aan. Zo praat ze altijd. Ze merkt er echt niets van.

Jim: *(bang)* O nee, dat durf ik niet. Dan wordt ze vast heel boos en dan slaat ze me op mijn kop met haar pantoffel. *(hij rolt met zijn ogen van angst)*

Tom: *(lacht)* Tante Polly? Ach welnee, die slaat nooit. Een draai om je oren met haar vingerhoed. Wat geeft dat nou?

Jim: *(wrijft op zijn hoofd)* Wél – ze heeft mij een keer een echte klap gegeven.

Tom: Ach man, dat doet toch geen zeer. Hé Jim, dan krijg je van mij een knikker, een grote witte.

Jim: *(glimlacht breed)* Een grote witte?

Tom: *(haalt een grote witte knikker uit zijn broekzak)* Ja, is hij niet gaaf?

Jim: *(bekijkt hem van dichtbij en is vol blije verwachting)* Hij is heel gaaf. *(opeens bedrukt)* Maar ik ben bang voor Tante Polly.

Tom: En als jij voor mij nou de schutting gaat witten, dan mag jij ook nog

mijn zwerende teen zien.

Jim: *(weifelend)* Grote witte knikker én zwerende teen. Dat is best veel.

Tom: Hier – krijg jij de witte knikker. Hier.

Jim: *(neemt de knikker aan en stopt hem in zijn zak)* Goh, bedankt hoor.

Tom: *(gaat op de grond zitten)* En dan krijg jij mijn zwerende teen te zien.

Maar hij is wel héél erg, hoor.

Jim: *(gaat naast hem zitten, zijn ogen puilen uit)* Jemig. Echt? Laat zien.

(Tom is bezig het vuile verband af te wikkelen als Tante Polly downstage R. binnenkomt. Ze is woest als de situatie tot haar doordringt)

Tom: Zo'n erge zwerende teen als die van mij heb jij nog nooit gezien, Jim.

Tante Polly: *(luid en boos)* En ik heb nog nooit zo'n erge, vervelende jongen gezien. *(Tom en Jim komen vliegensvlug overeind)* En nu ga jij stante pede aan de slag met die schutting, Tom Sawyer, of ik dóe je wat en, Jim, ga water halen of ik trek je oren van je hoofd.

Jim: *(rent naar de deur R. van het M.)* Ja ja, Tante Polly. *(gaat rennend af via M. R.)*

Tom: *(rent naar upstage en roept Jim achterna)* Hé, kom terug met mijn witte knikker!

Tante Polly: *(komt naar M. en pakt emmer en witkwast)* Tom Sawyer, kom hier. *(hij gaat naar downstage en zij geeft hem de emmer en kwast in handen)* Niks witte knikkers. De schutting witten, dat is wat jij moet. *(Sidney komt op via downstage R.)* Als ik terugkom, wil ik dat hij helemaal klaar is en je laat het niemand anders doen, hoor je me? *(ze loopt naar de deur. Sidney gaat naar achter de tafel R.)*

Tom: Ja, Tante Polly. *(Tante Polly gaat af downstage R.)*

Sidney: *(treiterig)* Je moet werken, hè? *(lacht)*

Tom: Ach, zanik toch niet, wie noemt dit nou werken? Misschien is het werken, misschien ook niet, maar wat ik weet, is dat Tom Sawyer dit een fijn karweitje vindt.

Sidney: *(komt downstage naar R. van Tom)* Kom op, je gaat mij toch niet vertellen dat je het zo graag doet?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto